

PS dla WPR dla zachowania zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oferuje wsparcie dla hodowców świń ras zachowawczych, które rekompensuje wyższe koszty utrzymania i prowadzenia dokumentacji hodowlanej tych zwierząt.

Hodowca świń puławskich chcąc skorzystać ze wsparcia, dobrowolnie przystępuje do realizacji programu ochrony zasobów genetycznych świń rasy puławskiej. Programem mogą być objęte loszki i knury poddane ocenie wartości użytkowej, które pochodzą po rodzicach wpisanych do księgi hodowlanej świń rasy puławskiej i charakteryzują się fenotypem zgodnym ze wzorcem rasy.

Kwalifikacja świń i stad do programu dokonywana jest przez PZHiPTCh „POLSUS” w porozumieniu z Instytutem Zootechniki PIB. Hodowca jest zobowiązany do przestrzegania wszystkich warunków programu, np. używania jedynie rozplodników akceptowanych przez koordynatora programu oraz zgłaszania wszystkich zmian stanu zwierząt.

Wymogi dla hodowcy:

- posiadanie gospodarstwa rolnego położonego na terytorium Polski o powierzchni użytków rolnych nie mniejszej niż 1 ha,
- posiadanie świń wpisanych do księgi hodowlanej, objętych programem ochrony zasobów genetycznych i realizacją wymogów tego programu,
- posiadanie minimum 15 loch i jednego knura rasy puławskiej w stadzie.

Płatność jest przyznawana do maksymalnie 70 loch rasy puławskiej w jednym stadzie.

Więcej informacji na:

www.pulawska.polsus.pl
www.bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl

www.pulawska.polsus.pl

**PRODUKT
POLSKI**

**PRODUKT
POLSKI**

Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”
ul. Ryżowa 90, 02-495 Warszawa
tel.: +48 22 723 08 06
e-mail: polsus@polsus.pl
www.polsus.pl, www.pulawska.polsus.pl

Historia

Historia rasy świń, znanych obecnie jako rasa puławska, sięga początków XX wieku. Rasa puławska powstała na bazie prymitywnych świń miejscowych, występujących w Polsce południowo-wschodniej, w typie małej polskiej świni ostrouchiej i wypierających ją świń wielkich długouchych. Decydujący wpływ na uszlachetnienie tego lokalnego pogłowia miały hodowle importowanych świń rasy berkshire, utrzymywanych w majątkach pod Puławami i Lubartowem. Mieszanie lokalnych świń z rasą berkshire dały początek populacji dzisiejszych „łaciatek”, choć nie jest wykluczone, że przy ich tworzeniu brały udział także zwierzęta rasy tamworth. Łaciate mieszańce charakteryzowały się odmiennymi cechami niż miejscowe świnię, bowiem szybko rosły i wczesnie dojrzewały.

Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” w dniu 27.09.2000 r. uzyskał zezwolenie od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na prowadzenie ksiąg świń rasy puławskiej, a zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 11 czerwca 2002 r. upoważniony został do prowadzenia oceny wartości użytkowej świń tej rasy.

W dniu 1 lipca 2004 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powierzył Polskiemu Związkowi Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” wykonywanie zadań z zakresu realizacji Programu Ochrony Zasobów Genetycznych.

Cele Programu Ochrony Zasobów Genetycznych:

- Rozwój populacji do liczebności zabezpieczającej jej trwałość biologiczną, a następnie stabilizacja wielkości populacji
- Utrzymanie istniejącej odrębności genetycznej i zmienności wewnątrz rasowej
- Monitorowanie i praca nad zachowaniem specyficznych dla świń puławskich cech, takich jak np. wysoka jakość i przydatność technologiczna mięsa, odporność na warunki środowiskowe, silna konstytucja
- Wdrażanie schematów krzyżowania towarowego świń w celu wykorzystania cech świń puławskich w gospodarstwach indywidualnych, a zwłaszcza w gospodarstwach ekologicznych.

W 2009 roku świnia rasy puławskiej została wpisana na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ●●●

Charakterystyka rasy

Świnię rasy puławskiej wykazują korzystne dla hodowli cechy ras, z których powstała, czyli wczesne dojrzewanie, szybki wzrost masy ciała, doskonałą wydajność rzeźną i żywotność. Obecnie rasa puławska jest formą przejściową pomiędzy typem tłuszczo-mięsnym a mięsnym świń.

Umaszczenie świń jest łaciate czarno-białe z przewagą barwy czarnej. Czasem występuje umaszczenie trójbarwne czarno-biało-rude oraz umaszczenie czarne z białymi plamami w dolnej części ryja, kończyn i ogona.

Dorośle lochy ważą 200-280 kg, a knury 250-300 kg. Wysokość w kłębie wynosi 60-80 cm.

Rasę charakteryzuje wczesne dojrzewanie rozplodowe, dobre przystosowanie do trudnych warunków utrzymania, długowieczność oraz wysoka odporność na specyficzne czynniki chorobotwórcze. Pod względem użytkowym świnię rasy puławskiej spełniają kryteria standardu hodowlanego dla komponentu matczynego. Lochy charakteryzują się wysoką płodnością, porównywalną nawet z rasami białymi, troskliwością macierzyńską i łagodnym usposobieniem. Ich mleko zawiera o ok. 0,5% więcej tłuszczu niż mleko loch innych ras. Spośród cech użytkowości tucznej rasę

wyróżnia efektywniejsze wykorzystanie składników odżywczych dawki pokarmowej, przy wyższej sprawności przetwarzania ich na składniki ciała, w tym głównie tłuszcz. Tuczniaki rasy puławskiej dobrze przyrastają także w mniej sprzyjających warunkach żywienia i utrzymania. W dalszym ciągu charakteryzują się większą niż rasy białe zawartością tłuszczu w tuszy i ustępują mięsnością popularnym w Polsce rasom, tj. polskiej białej zwisłouchiej i wielkiej białej polskiej. ●●●

Właściwości kulinarne

Obecnie uwaga konsumentów i restauratorów coraz częściej kieruje się w stronę wyrobów regionalnych, wytwarzanych według starych receptur, przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Powrót do tradycyjnych metod uprawy oraz hodowli staje się szansą dla rozwoju rodzimych ras zwierząt, w tym świń puławskich.

Specyfiką tej rasy jest dobra jakość mięsa, szczególnie w zakresie budowy włókien mięśniowych, która wpływa na jego marmurkowość, czyli zawartość tłuszczu śródmięśniowego. Marmurkowość nadaje mięsu kulinarnemu ze świń puławskich wyjątkowe właściwości organoleptyczne. Mięso jest kruche, soczyste i smakowite, a wyroby z niego mają niepowtarzalny smak.

Za optymalny, dla uzyskania odpowiednich walorów smakowych, uznaje się poziom 2-3% tłuszczu śródmięśniowego w polędwicy.

Świnię rasy puławskiej charakteryzują się dobrą jakością technologiczną oraz konsumpcyjną mięsa i tłuszczu. Przy masie ciała 100-110 kg wartość podstawowych wyróżników jakościowych mięsa kształtuje się na poziomie:

- pH₁: 6,43;
- przewodność elektryczna tkanki mięśniowej LF₁: 4,05 mS/cm;
- barwa mięsa L* 52,96;
- zawartość tłuszczu śródmięśniowego (IMF): 2,16%.

